

AOKALEMLER

BAHÇEDEKİ SEVGİLİ

akşamlar yalnız değil bahçelerde
solgun bir leylak gibi buruşan elde
bir başka el var
ve titrer parmaklar

/gözlere düş olmuş sevgilidir gezen
akşamla solan bahçelerde/

neden böyle telaşla ötüyor kuşlar
kapılar küskünce kapandı evlerde
içine çekildi
odalar mutfaklar
annenin yüzünden yıllanmış keder
akıyor kucağında yatan bebeğe

bu akşam telaşla ötüyor kuşlar

suz-i dilara
iniliyor
perde perde
erguvan kaftanlı gökyüzünden
aşkın
ve senin
ve günün üzerine
başka bir hal var bu akşam/üzerinde

hangi rüzgâr alıp götürdü seni
alevler içinde can verirken serçe
ayazmalarda titriyorsun
mum gibi

varsın kuytulara solsun menekşeler
yiten sevgilinin tüllenen hayali
bahçeye de yeter
bize de yeter

duvağın her gece tekrar açılır
düğünün göklerde yapıldıysa eğer
bahçende gezinen ölümsüz aşktır

53

ÜÇ AYLIK EDEBİ DERGİ

Neva SELÇUK

SELİM TUNÇBİLEK - BURHAN KALE - MUSTAFA IŞIK - FATMA DAĞL - İBRAHİM SAVAR
ALICE MEYNELL - GÖKÇE TUNÇBİLEK - PINAR ALKIŞ - TERANE TURAN REHİMLİ - COŞKUN KARABULUT
KÜBRA KIZILTOPRAK

NEVA SELÇUK'UN "YORGUN MİSAFİRİ"

Selim TUNÇBİLEK

Edebiyat genel anlamda kelimelerle ilkim yaratma işidir. Okur kelimelerle yaratılan o iklimde kendini yenilenmiş, değişmiş ve farklı hisseder. Bu farklılığı sağlayan şey edebiyatın sihirli gücüdür. Her şair ve yazarın yarattığı kendine has iklimde daha önce yaşamadığımız, duyumsamadığımız, deneyimlemediğimiz, yaşantıyı, birikimi, tecrübeyi deneyimlememizi sağlar. Okuyarak kazandığımız bu deneyimleme okur olarak kendi hayatımızla anlatı arasında ilişki kurarak yeni bakış kazanmamıza pencere açar. Bu deneyimi bize kazandıran şair veya yazarın mizacı, hassasiyetleri, titizliği mükemmellik yaratma arzusu ile yaşanan süreçlerdeki birikimleridir. Edebiyat eseri zihnimizde canlanabilecek yaşanmış veya yaşanabilecek gerçekliklerle ilgili muğlaklıkları gidererek hafızamızda berrak duygu düşünce ve anlamlar oluşturur. Özgün eser bu çerçevede kendinden önceki aynı konuyu işleyen eserlerin tekrarına düşmeden kendine özel bir bakışla konuyu işleyen eserdir. "Kendinde olmak" zaten bilincimizi idrak ederek onu dışarıya doğru yansıtma biçimidir. Kendine özgü eser dediğimizde daha önce üretilenlerden farklılığıyla zihinlerde dikkat çeken şiiirdir, hikâyedir, romandır v.s.

Neva Selçuk şair olarak okumaktan zindelik duyduğum yetenekli bir kalem. Onun okuru olmak elbette ki beni daha önce duyumsamadığım bir hayatın ikliminin içine misafir ediyor. Orada kendine has bir eseri okumanın lezzetini hissediyorum. Bazı duygular belirsizliklerin içinden kendini sıyrarak şairin dizelerindeki anlam olgunluklarına kavuşuyorlar. Bu yazıda şairin şiirlerinin genel bir değerlendirmesini yapmaktan ziyade "**Yorgun misafir**" adlı şiiri üzerinde durmak istiyorum.

Edebiyatımızda akşam teması oldukça sık işlenmiş bir konudur. Ahmet Muhip Dıranas'ın Olvido'sunda olduğu gibi "Hoyrat mıdır akşamüstüleri daima" ve "lavanta çiçeği kokan kederleri mi getirir" hep? Şiirlerinde akşam sözcüğü geçmeyen şairimiz yok dense yeridir. Ahmet Haşim akşam şairi olarak anılmıştır. Hilmi Yavuz'un ve Sedat Umran'ın akşamı müstakil olarak konu edinen şiir kitapları vardır. Ahmet Hamdi Tanpınar, Behçet Necatigil, Necip Fazıl akşam şiirleri ile bilinen güçlü şairlerimizdendir. B. Necatigil'in dediği gibi "bu akşam ne garip sözcük" her şairde farklı farklı anlamlara bürünüyor. O nedenle böylesine çok işlenmiş bir konuyu Neva Selçuk'un kendine şair olarak mesele edinmesinde tek bir gerekçe görülebilir; şiirde güçlü ve iddialı şair olduğunun altını çizmek istemesi. Söz konusu şiiri ile Neva Selçuk imzasının şiirimizde kalıcı yer edinmek istediğini de okura fısıldamış oluyor. Böylesine müstakil kitap çapında işlenerek şairlerce yıllarca konu edinilmiş bir kavramı genç bir şairin şiirine konu edinmesini nasıl yorumlanabilir ki; kendi farklılığının altını çizmenin dışında. Şair bizim daha önceki okuduklarımızda görmediğimiz bir hayatın iklimini ve resmini okurun zihnine aktaran kalemdir.

Hilmi Yavuzun "*sen neysen o kadarsın, ey akşam!*" dizelerine itiraz edercesine akşamı anlık ve yaşanmışlık olarak farklı anlamlar içinde şairlerin dizelerinde farklı farklı akşamları iç içe geçmiş görüyoruz. O halde yine Hilmi Yavuz'un söylediğini anarsak "*kim yol gösteriyor bu akşamlara?*" şairlerden başka?

"*âh, akşamdan bile ürüyor çocuk;*" (h.y.)

Her çocuk belirsizlikten ve karanlıktan ürker. Şair Neva Selçuk'ta kendi akşamının anlamını bu şiirde kahramanı çocukluğun gözüyle görüyor, seziyor, kavıyor ve buluyor. Akşamı

yorgun Misafir olarak görüyor tanıyor ve onunla dertleşerek arkadaş oluyor. Şimdi yazımıza konu olan şairin yorgun misafir adlı şiirini hatırlayalım:

YORGUN MİSAFİR

**Akşam sürüyüp gitmede
Yorgun ayaklarını**

**Kararsız bir hüznle gelirdi akşam
Öyle tanıdım onu, evi dolduran
Esmer boşlukla girdiğinde içeri
-Yoktu kapımızda karşılayan-
Tenha odalarda bulurdu beni
Ben evin içinde küçük bir leke
Onun yorgunluktan sararmış benzi
Çoğalırdı korkum oturunca sessizce
Okşardı yalnızlığımı ağlardım
Üzülür, ağlardı benimle akşam**

**Kimi evlerde başkaydı akşam
Görürdüm pencereden balkondan
Baba ile kol kola girirdi eve
Babaanne salonda ak şamdan
Çocuklar çocuk gibi neşeli
Anne çiçek gibi açmış, sofrada
Nihavend longa olmuş çatal bıçak sesleri
Ne bardakta tasa var ne ekmekte gam
Gülerdi komşu evlerde akşam**

NEVA SELÇUK

(Kurgan 77, Ocak Şubat 2024)

Kararsız bir hüznle kapı aralığında esmer kapı boşluğundan girdiğinde eve aslında eve yalnızca akşam alacası girmiyor, onla birlikte evin içinde küçük bir leke olarak çocuk korkularıyla oturup akşamı beklemektedir. Beklenen özne belirsiz olmasına rağmen bu belirsizlik okura geniş bir hayal dünyası sunmak için açık metin olarak düşünülmüş olsa gerek. Ve okur, şiirin yaratıcısı çocuk ve akşam bu dizelerle birlikte üzülüp birlikte ağlarlar. Şiirin ve edebiyatın atmosfer yaratma işi olduğunu bilen şair bu atmosferi dizelerinden kelimelerin seçkin gücüyle bir tablo çizer gibi kelimelerle akşam duygusunu gözümüzde oluşturur. “Yoktu kapımızda karşılayan” dizesi şiirin giriş kısmına hayat veren en kayda değer dizelerden biridir. Yalnızlık, Korku, elem ve keder duyarak girdiğimiz evin “esmer boşluğundan” içeri

akşamdan başka bir arkadaşımız yoktur bizi bekleyen. Zira şair şiirin geri kalan kısmını bu dizenin çoğul çağrışımları üzerine inşa edeceğinin ipuçlarını verir.

Kıyas yöntemi bütün insanlık bilgisinin önemli bilgilenme kaynaklarından biridir. Şairlerde karşılaştırmaları hep sevmişlerdir. Dünya edebiyatı bunun çeşit çeşit örnekleriyle dolu olduğu gibi bizim şiirimiz de sınırsız mukayeselerle doludur. Şair Neva Selçuk'ta yorgun misafir olarak gördüğü “akşamın” başka evlerdeki tanıklığına şiirin ikinci kısmında yer vererek kendi yaşadığı akşamları kıyaslama yaparak şiirini tamamlar. Başka evlerde akşamın kahramanın yaşadığı gibi hüznü, korkulu, yalnızlık içinde gelmediğini, baba ile kol kola ve sofrada çiçek gibi açmış bir anne ile nihavent çatal bıçak sesleri arasında neşeyle gelişine tanıklık ederiz. Babaanne salonda ak şamdan gibi ev içini aydınlatırken; balkonlardan, pencerelerden tanık olduğu evlerdeki akşam hayatını şiirine, lirik ve akıcı bir biçimde konu edinir. Çocuklar birinci evdeki gibi evin içinde kara bir leke olmayıp çocuk neşesiyle canlı ve civil civil hareketlidirler. Bu kıyaslamayla adeta okurun da kendi çocukluğundan izlerin şiire taşınmasını isteyerek şair açık bir şiir metni oluşturur.

Neva Selçuk şiirlerini Türkçenin dil musikisi üzerine kurar. Bu yönüyle klasik şiirimizin pek çok şairi ile duygu, duyuş ve söyleyiş yakınlığı varmış gibi görülse de aslında onun kelimeleri ve sesi kendine özgü bir sestir. Neva Selçuk kendi şiir damarını okura hissettirmektedir. Diğer şairlerimizle akrabalığı aynı dilin benzer kullanımından kaynaklı olmayıp çok işlenmiş konu ve duyguları kendi şiir mimarisinde özgün harmanlamasından ötürüdür. Bu onun için asla kusur olarak görülemez.

Neva Selçuk yalnızca “Yorgun misafir” şiiriyle bile şiirimizde bir hayli eskitilen konuya kendi tarz ve birikimini yansıtmaya başarısını göstererek dikkatleri kendi üzerin çeken yetenekli ve kalıcı bir şair olduğunu bizce göstermiştir.

“DAĞLARDA ÖZGÜRSÜN SEN”

Burhan KALE

Şehrin bulutlarla kaplı akşamında, semanın kendine has umutsuzluğu besleyen havası içime sınıyor. Gece yavaş yavaş geliyor, kararıyor sokaklar... Yağmur çiselemeye başlıyor, ellerim cebimde yürüyorum, bir türkü çağlıyor yol boyunca... Aynı zamanda çoğalıyor. İnsan yaşadıkça yaralanıyor, yaralarının farkında olanlar var olmayanlar var... Zaman nasıl olsa geçiyor, bize verilmiş en güzel armağan değil mi zaman? İnsanın kış günü de olsa içini ısıtan bir yan bulunuyor şehirde. Hani bazı türkülerini her gün dinliyorsun yine usandırmıyor ya, şehirde yaşamak da öyle... Sokaklar filozof! Dolu, herkes her şeyden anlıyor... Her işin kaide ve kuralları var, bütün bu kaide ve kurallar işleri nizam içerisinde yapmak için konuluyor. Nizamın motoru adalet ise ne ala... Herkes doğru ve dürüst olduğunu iddia ediyor, lakin her hangi bir sebeple çizgiden sapmaktan çekinmeyenler de var...

Hayat sürprizlerle dolu, bir dakika sonrasının bilinmezliği ile sarılı çevremiz.. İnsan aciz; soğuktan mustarip oluyor sıcaktan bunalıyor... İğneyi kendime batırma erdemi gösterabiliyorum, bu nedenle empati yapmam daha kolay oluyor. Kendimi suçlamayı sevmiyorum, fakat kusurlarımı biliyorum. Şehirde kesin çizgilerle belirlenmiş bir ahlak anlayışının olup olmadığını sorgulamam lazım... Bu ortamı güzelleştirmeye ve yaşanılabilir hale

getirmeye parklardaki bir kaç ağaç ve sabahın ilk anlarında burçlarda sonrasında cami önlerinde toplanan güvercinler yetecek mi? Yoksa manevi açlığının farkında olmayan insanın giderek canavarlaşmasının önüne kim, nasıl geçecek? Sahibi olduğumuzu zannettiğimiz şeylerin tutsağı haline geldiğimizin bilincinden uzak biz fanilerin, şehrin süslü vitrinleri ile kirli vasatı arasında mekik dokuyup dururken, fikri, kalbi uyanışını kim/ler sağlayacak? Git gide maddenin esiri olmanın geleceğimizi nasıl yok etme potansiyelinin anaforuna bizi taşıdığını göremiyoruz. Kendi faydasını en yüksek noktaya çıkarmayı amaçlayan kişilerden bir toplum meydana getirmek ortak bir bilinç oluşturmak mümkün değil... Bu incecik dünya atmosferinin altında çizdiğimiz her türlü sınırın ve bir anlam yüklediğimiz kimi duygularımızın çok uzağa gitmeye gerek yok güneş sistemimiz içinde bile önemi nedir? Gerçekleri görmek, gerçekleri gördüğünü göstermekle olur... Her şeyi yönetenlerden beklemek suçlayacak birilerini bulup vicdanını rahatlatmak dışında bir işe yaramaz...

Kültür ve sanat alanında beklentisiz yeni eserler ortaya koymamız gerekir... Günümüz insanı elle tuttuğu, gözle gördüğü şeyleri hazzına hizmet ettiği ölçüde baş üstünde taşır, sonra yere çalar acımasızca... Gelecekte eserlerimizin hak ettiği

Gerçekleri görmek, gerçekleri gördüğünü göstermekle olur... Her şeyi yönetenlerden beklemek suçlayacak birilerini bulup vicdanını rahatlatmak dışında bir işe yaramaz...

değeri kazanacağını düşünmek safdillikten başka bir şey değil... Bugün fidan yetiştiriyoruz, çiçek yetiştiriyoruz, kültür sanat insanı veya bu hususlardan anlayacak insan yetiştiremiyoruz...

İnsana kaybolan vicdanını hatırlatmak şiirin tarihi misyonudur... Çünkü şiir merhamettir...

bambaşka biridir, kendine has nitelikleri vardır... Büyüklere saygısından dolayı öptüğü el olsa da şair el öpmez... Ne demek isteğimi anlamak isteyen anlar... Yazmak

Böyle bir derdimiz var mı acaba? Bal şurubu şişesinin içinden çıkmamız gerekir... Sadece yüreğimizden gelen sesin ardından gitmeliyiz... Tabii yürek aklıdan beslenir, okumadan sorgulamadan, insan üzerine düşünmeden insanlığa ne verebiliriz?

Dünyanın en özgür insanı sanatçılar... Bununla beraber sanatçı kavramının içini doldurmak kolay değil... Sanat nedir ve sanatçı kimdir? Edebiyat alanında tanım getirmenin cesaret istediği kavramların başında sanat ve sanatçı kavramları gelir... Sadece yazan insan sanatçı mıdır? Ben bu ormanda ağaç olmayana ağaç diyemiyorum... Bir kere kökü toprakta olmalı, dalları kuvvetli, yaprakları yeşil olmalı... Durduğu yer belli olmalı ağacın, dalları arasında kuşlar yuva yapmalı, canlı olmalı yani ve ormana değer katmalı... Şiir kuşatılması mümkün olmayan bir mana, imge âlemine ait bir yapı... Kelimeleri bir araya getirmenin ötesinde bütünlüğü içinde her okuyanın kendi dünyasından bir şeyler bulduğu ancak tamamen kuşatamadığı bir eser şiire yaklaşan eser... Kaynağını hayattan almak mı? Bu çok kaba bir hat belirlemek olmuyor mu?

Şair iç âlemine girmek mümkün olsa aklıdan şüphe edilecek bir varlık... Necip Fazıl cemiyet ah cemiyet yok edilen ruhuyla Ve cemiyet cemiyet yok eden güruhuyla... Derken benim yaşadığım gibi bir haleti ruhiye içinde miydi? Onu iyi tanıyanlar bilir bunu? Fakat bir şair olarak yürüyüş güzergâhımda yer alan önem verdiğim değerlerdendir kendisi... Şair

istediğim çok şey var, bu güne dek yazdığım ve milletin takdirine sunduğum beş eserim var hepsi şiir kitabı... Şiirin sanatın en eski alanı ve temeli olduğunu biliyorum. Gecenin karanlığında yıldız dolu bir göğün altında, ayın bu kadar parlamasına, ışığından bir şey kaybetmemesine şaşmamak mümkün değil...

Dünyada bu kadar zulüm varken güneşin her gün doğmasına, hayatın aynen devam etmesine hayret ediyorum... İnsanı kendi vicdanına bırakmışlar gibi, peki insan vicdanını kaybetmişse ne olacak? İnsana kaybolan vicdanını hatırlatmak şiirin tarihi misyonudur... Çünkü şiir merhamettir... İnsan her zaman merhamete muhtaçtır, bunun farkında olmayan bulunur. Kimi de merhametin ne olduğu konusunda bilgisizdir... Yanlış tanımlamalar yanlış sonuçların kıyasına atar insanı... Güvercinler barışı temsil eder, galiba hiç bir zaman tam manasıyla evcilleştiremediğimiz için... Biz hayata nasıl bakıyoruz, merhametin bizim hayatımızda yeri nerededir? Aşk nasıl tanımlıyoruz? Madde ile mana arasındaki ilişki nedir? Eşyanın esiri mi efendisi miyiz?

Bu ve benzer sorulara verdiğimiz cevapların farkı ve niteliği kültür ve medeniyetimizin de farkını ve niteliğini ortaya çıkaracaktır. Sanatçı yeni ufuklar açmalıdır. Özgün ve yeni şeyler söylemelidir sanatçı... Kıyıya ulaşan ilk dalgalar sanatçının kaleminden dökülen kelimelerdir... Her şey bu kelimelerle kurulmalıdır... Bugünse şehrin iflah olmaz tutsağıdır şair...

SEVGİYE YENİLMEK

herkes hikayesine benzer
ve güne bakar bitevi vitrinler
ilk kar dağların zirvesine düşer,
en yorgun yeridir zamanın şehir,
güllerden kokularıyla gelir
solgun yaprakların kıyametleri,
ah şehrin içimi yakan geceleri,
mahyalarla bezenmiş minareleri
ve kendini izleyemeyen Seyir Tepeleri...

gök arar kurşuni rengini,
aya hasret denizleri,
bu fenerdir dalgalar üstünde
gözler resmolur aklın köşelerinde,
zafer sevgiye yenilmektir bila istisna
iç içe kaleler yükselir yürek ülkesinde
kadim bir lisandır taşlara işlenmeyen,
aşk ıssız yerindedir şehrin...

bulutlardan kuşlarıyla,
beyaz kanatlı kuşlarıyla,
yürek rengiyle boyanır
ve uçar sonsuzluğa dualar,
gözcüler gemi direklerinde,
ufukta görünür aşk...

Burhan KALE

ateş ve kül narâsı

kara gözleriyle bir geyik,
su başında /
yerle gök arasında
yedi dağın
omuz omuza verdiği
sana benzeyen peri düşünde,
canhıraş sesiyle üveyik...

başımı kaldırdım
dağlar uzaktı
tarifsiz menzildi göğsün,
kaçsa mı balığın karnına...
ardına saklanayım da
ulaştırırsın beni bir ala geyik

yolculukta uzun etekti
annem/
göğü baştan başa örten
gelin duvağı,
yorgun uykular otağı
çiçek olmaya
kalbini sunardı

anıyım, tozlanırım
yapraklar arasında
yaşamak kamburunu
ne çok yapıştırdın sırtıma

yudum su içmeye afitap
çatlamış cam ardı
kırk yamasıyla mavi gök
açıl/ hey
göç vaktine az kaldı...

Mustafa IŞIK

Dergimiz baskıya hazırlandığı dönemde kayserinin tanınmış simalarından şair yazar **Adnan BÜYÜKBAŞ** geçirdiği ani bir kalp krizi neticesinde hayatını kaybettiğini öğrendik. Şaire Allahtan rahmet, ailesi ve sevenlerine başsağlığı diliyoruz. Kendi halinde sanata ve edebiyata tutkun bir insandı. Son zamanlarında sağlık sorunlarında ciddi kötüleşmelerden söz etmişti. Sanatçılar sokağında kendi yaptığı eserleriyle yaşamayı sürdürüyordu. Şadi Kocabaş ile Birlikte Kültür Sanat dergisinin çıktığı yıllardaki gibi her görüşmemizde bir projeden söz ederdi. Kendinden başkasına zararı dokunmamıştır. Kendini yükseltmek gayesi ile Kimseye kara çalmamıştır. Günümüzde insan kalmanın en önemli emaresi bu Olsa gerek. İnsanca yaşadı ve göçtü. İyi bilirdik. Allah rahmet eylesin.

SEYİR DEFTERİ

Fatma DAĞLI

Çok kıymetli kader bağım Keziban hanım;

"Bilin ki bu mektubu şahsınıza pek uzaklardan yazıyorum. Bileğimdeki mavi kürede yıllardır dolanmakta olan yelkovan kesik kesik solumakta. Zaman ilerlemiyor bir türlü, nicedir saat gecenin üçü..."

Dııt, dııt, dııt...

Arada bir yorgun yorgun yeri sürüyen ayak sesleri duyuyor, sonra yatağını çevreleyen perdenin raylarda gezinişini. Gerisi hep aynı.

Dııt, dııt, dııt...

Zihni bulanık, görüntüler bulanık. Gözleri kepenklerini indirmiş, açamıyor. Direnmeye gücü yok, kendini pinhanlığın kucağına bırakıyor. Boşluk... Hafiflemiş, dünyanın yükünü sırtından atmış gibi. Gri bulutlar dolanmakta etrafında. Sesler var derinleşen, biraz ürkek biraz hüzünlü. Tanıdık bir hikâye fısıldıyorlar kulağına:

"Yalın ayak başı kabak, güneş yanığı esmer teniyle koyunların ardı sıra yazı yaban koşturmakta olan bir çocuk. Akşam ayazı kulaklarının ucunu yalayıp geçiyor. Karnı gurul gurul. Akli sofrada kaşıklayacağı bulgur pilavında. Ah bir de yanına katık edecek soğanı olsa. Sırt üstü bırakıyor kendini tarlanın ortasına. Güneş batmak üzere. Dalıyor gökyüzünün enginliğine. Kitaplarda okuduğu denizi düşünüyor, bir gemi gelse, binse de gitse bolluk bereket içindeki diyarlara..."

Damağında çocukluğunun bıraktığı buruk tatla belli belirsiz yutkunuyor. Başını hareket ettirmeye mecali yok. Gri bulutların gölgelediği kirpiklerinin arasından süzülen mavi huzmeler ne kadar erişilmez görünüyor.

Hikâye farkına varmadan yaşadığı kayıp yılları atlayarak devam ediyor:

"Karayağız delikanlı elindeki tahta bavulla tabanı delik ayakkabılarını incitmekten korkarcasına usul usul çıkıyor trenin basamaklarını. Umutla parıldayan gözleri kucağında çocuğuyla istasyondan el sallayan eşinin özlemiyle gölgeleniyor.

-Çuf... çuf... çuf çuf... çuf çuf çuf...

Yolculuk, yolculuklar, bitmeyen yollar... Kulaklarında çınlayan iki kelime: İyi yolculuklar...

Aylar geçmiş bile. Birbirine yoldaş olmuş gurbetçilerin uyuduğu odaların birinde, sokak lambasının aydınlattığı pencerenin önünde bağdaş kurmuş, dertli dertli mektubuna nasıl başlayacağını düşünüyor."

Parmaklarını kalem tutar gibi birleştirdi. Beyaz çarşafın üzerine aşağı yukarı nahif çizgiler çekti.

Nerede kalmıştık...

"Satırlarıma başlamadan önce büyüklerimin ellerinden, küçüklerimin gözlerinden öper, herkese bahusus selam ederim. Nasılsınız, iyi misiniz? Eğer beni sual edecek olursanız ben de iyiyim çok şükür. Hattı zatında sizlerin özleminden başkaca bir sıkıntı yoktur..... Zarfın içerisine bir miktar para..... Satırlarıma son verirken tekrardan herkese selam eder....."

Delikanlı yazdıklarını yeniden gözden geçiriyor. Yazmak isteyip de yazamadıklarını düşünüp hayflanırken kıvrık saçlarını çekiştiriyor. Hasretini satırlara üflüyor. Mektubunu katlıyor, markları dışarıdan görünmeyecek şekilde özenle kâğıtların arasına yerleştirdikten sonra zarfı diliyle iyice islatarak yapııştırıyor. Damağında zarfın tatlımsı rayihası, aylık vazifesini tamamlamış olmanın rahatlığıyla derin bir nefes çekiyor."

Daha yeni uykuya dalmıştı ki kör olası öksürük yakasına yapışıyor. Terden yastığı sırlıklam. Bunca halsizliğin içinde ciğerlerinin derdi ne, böylesine tepinecek gücü nereden buluyorlar anlamıyor.

Bitkinlikten kesik kesik solurken ince ince burnuna sızan ıslak toprak kokusuyla gülümser gibi oluyor. Dudakları kırır kırır. Hafifçe aralı ön dişlerinin arasından yağmur yağmış olmalı diye fisıldıyor. Sözü biraz da ona bırakalım mı, ne dersiniz?

-Az önce, az önce mi? Zihnim bulanıyor yine. Yıllar önce miydi yoksa? Kalem tutan parmaklarım gevşemiş çoktan, cebimi yokluyorum usulca, çakımın ve aşı ipimin kabartısını hissedince heyecanlanıyorum. Ellerim, ayaklarım kımıl kımıl. İşte olmak istediğim yerdeyim. O ağaç senin bu ağaç benim geziniyor, birinden göz alıp diğerine takıyorum. Önümüzdeki bahar nasıl da filizlenecekler kim bilir. Bahçemin bağımın tozuna bulana bulana, kazma kürek tuta tuta nasır tutan avuçlarım kaşınıyor. Hele bir sarıl belin sapına, bas ayağınla küreğin tepkisine, daldır toprağın böğrüne böğrüne, hey ağzını yediğim nasıl da kabarıyor. Fabrika köşelerinde memleket hasretiyle geçen yıllara inat seher vaktinden gün batımına dek beleniyorum toza toprağa, belendikçe kendimi buluyorum, bıraksalar bahçe karıklarında yatacağım. Ne ağaçlar yetiştirdim, ne tohumlar ekim yerin göğsüne bilerseniz. Eh mevsimlerden sonbahar, şimdi sıra sarımsaklarda.

Hanım beni çağırıyor:

-Amoon öldürdün beni, yiter gayri, kaçmıyor ya bağ bahçe, çol çocuk sofrada seni bekliyo, gel de boğazımızdan iki lokma geçsin, çay acıyacak nirdiyse.

Bu kaçınıcı çağırışı, daha fazla sinirlendirmesem iyi olur. Birkaç sarımsak dişini alelacele toprağa gömüyor, çamur çaylak tepeleyerek evin önüne atıyorum kendimi. Dudaklarımın kenarında müstehzi kıvrılmalar, avuçlarımda dikemediğim sarımsaklar, ağır ağır çıkıyorum merdivenlerden. Öyle ya *ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden...*

-O üstünle başınla içeri giriyim dimiyesin. Her yiri toz toprak edecen gene.

Kıkırdıyorum. Vestiyerin kenarında bir taraftan tozlu pantolonumu çıkarırken bir taraftan da yan yana dizilmiş gıcır gıcır ayakkabılarımla göz göze gelip gülümsüyorum. Deli oğlanla (laf aramızda deli oğlan benim beyaz içliğimin adı) baş başa kalır kalmaz sessizce içeri geçip sofraya kuruluyoruz. Kuruluyoruz kurulmasına da -aman hanım duymasın- aklım hala sarımsaklarda. Demli çayımı yudumlarken güz rüzgârının pençesinde pencerenin demirlerine çarpan sararmaya yüz tutmuş söğüt yapraklarına takılıp kalıyor gözlerim.

Dıt, dıt, dıt... sesleri yaprak iniltilerine karışıyor. Halsizlik dudaklarındaki kıpırtıyı söndürüyor. Beyaz çarşafın altında hem terliyor hem üşüyor. Damarlarına sızan ilaç kokulu serum damlalarını içiyor çay niyetine. Ellerin tenine değdiğini hissedince deli oğlanı üzerinden çıkardıklarını fark edip hüzünleniyor. Bakışları derinleşiyor...

Siz de görüyor musunuz bizim gördüklerimizi? Gri bulutlar arasından bir gemi yaklaşmakta, yaklaşırken uzaklaşmakta usul usul. Hayat dedikleri böyle bir şey olmalı. Dümen nereye dönerse, rüzgâr nereye eserse, bir ileri iki geri... Kirpiklerinin arasından göz bebeklerine sızan mavilik giderek soluyor, ömür mürekkebi tükenmeden mektubunu bitirmeye çalışıyor:

"İlaçların oturma odasındaki sehpanın üzerinde, kırmızı olanı sabah aç karına yarım, beyaz olanı akşam tok karına bir tane yutacaksın, seni önce Allah'a sonra sana emanet ediyorum. Evlatlarımdan gözlerinden hasretle öperim. Ha, aklıma gelmişken geçtiğimiz güz bahçeye diktiğim sarımsakları vakti gelince sökmeyi unutma olur mu? Hoşça kal "Schatze" m.

Yarı aralı gözleri dalgaların ileri geri sürüklediği gemide. Kaptan ağırdan alıyor, yetişebilsin diye oyalanmakta besbelli. Yavaşça doğruluyor, bi gayret bacaklarını yataktan aşağı sarkıtıyor. Mesafe uzadıkça uzuyor, atamadığı adımlar ağırlaşıyor. Son sözleri kabak kemane taksiminde dudaklarından dökülüyor:

"-Çok yorgunum, beni bekleme kaptan..."

.....

Ses mi uzuyordu, yoksa uzayan şey zaman mıydı, ayırt edemedi. Bu belirsizlik artık zamandan demir alma vaktinin geldiğini hissettirdi. Yorgun bedenini beyaz örtünün altında bırakıp maviliğin solduğu yerde sessizce kayboldu...

DÜŞEN

İbrahim SAVAR

İlkokulu bitirinceye kadar yaşadığımız o sokağa neredeyse otuz yıl sonra yeniden döndüm. Yolum düştü demek daha doğru belki.

İşim gereği sürekli yollardayım. Oto yedek parçaları satan bir şirketin temsilcisiyim. Sanayi sitelerinde, elleri yağlı ustalarla tokalaşarak geçiyor ömrüm. Küçükken yağdan kirden çok öğrendim oysa. Zamanla alıştım.

Yeni çıkmış su pompalarını, buji kablolarını, bobinleri, kayışları tanıtıyorum. Kampanyaları anlatıyorum onlara. Şundan iki koli alırsanız, diyorum, bundan da bir kutu bedava veriyoruz. Diğeri için geçerli değil bu fiyatlar, diyorum. Önümüzdeki ay ben sana haber ederim ustam, acelesi yoksa bekle, düşecek fiyatı, deyip güvenlerini temin ediyorum. Sözümden çıkmıyorlar böylece. Karşılıklı kazanıyoruz. Hemen kahvemi ısmarlıyorlar bu zamanlarda. Keyifle ardıma yaslanıp fincanın yüzüne çıkmış köpüğü hüpletiyorum.

Seviyorum yaptığım işi. Herkes sevmez oysa. Gün aşırı, çok çok üç günde bir şehir değiştirmekten, ayın en az yarısını evinden uzakta geçirmekten nefret eder kimileri.

Bu işleri yapanların kaldıkları oteller bellidir. Genelde çarşı içinde, bulaşık kokulu lokantaların üstünde, kışları iyi ısınmayan, yazları sıcaktan ve bazen sinekten uyunmayan yerlerdir buralar. Akşam oldu mu otelin önünde ya da girişteki salonda hoş beş edilir diğer temsilcilerle. Âdettendir. İşler nasıl, denir. O günün kısa bir özeti geçilir. Yüklü siparişler ve bol kazançlı satışlar pek anlatılmaz. Uğuru kaçır diye korkulur. Fena değil, denir, hep aynı be, denir, en çok da yuvarlanıp gidiyoruz, denir. Bu hayatı sevmeyenler böyle sohbetler sırasında belli eder kendini. Ya bir köşeye geçip somurturlar ya da erkenden odalarına çekilirler. Bir an evvel işleri toparlayıp evlerine, çoluk çocuklarına kavuşma telaşındır bu. Erken yatılacak da uyku alınacak,

ertesi gün görev vakitlice tamamlanıp evin yolu tutulacak.

Benim acelem yok. Eve gideceğim de ne olacak? Bekleyen mi var sanki? O yüzden gittiğim yerlerde fazladan bir gün daha kalırım. Her zaman gidilmeyen dükkânları, bilmediğim tamirhaneleri arar bulurum. Kıyısını köşesini sıyırıp satışı ikiye katlamadan şehirden ayrılmam.

Yine böyle bir zamanda doğduğum o mahalleye düştü yolum. İyi bir müşterimin salık verdiği dükkânı ararken kendimi bir anda bizim eski sokakta buldum: Düşenkalkar Sokağı. Ne güzel isim!

Hemen arabayı durdurup iniyorum. Bazı evler değişmiş. Yıkılıp yeniden yapılanlar var. Ama çoğu eskisi gibi... Yıpranmış, eskimişler ama değişmemişler. Misket oynadığımız toprak kaldırım beton olmuş sadece, oturup sohbet ettiğimiz üç basamak işte orada. Dut ağacı kesilmiş. Taşlarından koparıp yere çizgiler çizdiğimiz tebeşirli duvar yer yer göçse de hâlâ ayakta.

Oturduğumuz evi de buluyorum. İki katlı, sarı boyalı bir ev... Alt katta ev sahibimiz otururdu: Güllü nene. Romatizmalı ayakları hayatı ona zehir ederdi.

Arka tarafta küçücük bir bahçesi vardı evin. Köşede elma ağacı, kireçle badanalı bembeyaz duvarları, çiçek tarhlarıyla ne sevimli bir yerd.

Şimdi pencerelerinde dışarıdan bile görünen örümcek ağları, griye dönmüş perdeler asılı bu yapı bizim evimiz mi? Güllü nene ölmüştür. Sahibi ölünce evler de ölüyor.

Çevremdeki her şey hüznü geliyor bana. İlk kez yaşlanmanın neye benzediğine dair bir fikre kapılıyorum. İhtiyarlar dünyayı hep böyle görüyor olmalılar.

Mahalledeki oğlanlarla oturup sohbet ettiğimiz, futbolcu kartlarıyla oyun oynadığımız

merdivene oturuyorum. Yokuştan gelen sokak tam bu noktada bir dirsek yapıyor. Bu yüzden küçük bir meydan gibi burası... Aşağı inen arabalar ne güç dönerdi bu köşeyi. Birinde freni tutmayan bir kamyon dönemeyip karşı duvara toslamıştı.

Akşam ezanı okunana kadar sokakta oynayan çocuklardık biz. İlkbaharın yaza göz kırptığı uzun akşamüstleri içim kıpır kıpır olurdu. Hele cumaysa. Önümde koca bir hafta sonu... Çantayı, düğmeleri ta okul kapısında sökülmüş önlüğü eve fırlatıp doğru dışarı koşardım. Bu küçücük meydan, bu taş merdiven, misket oynadığımız o toprak kaldırım ısırma bitmeyecek kocaman bir pasta kadar lezzetli görünürdü gözüme.

Burada kısıcak yaşamama rağmen bu kentin hayatımda hep büyük bir yeri oldu. Bir kere nüfus cüzdanımda adı yazılı... İstanbul'a taşındıktan sonra bu sokakta yaşadıklarım benzer şeyler yaşamamışım bir daha. Şimdi daha iyi anlıyorum. Bu şehirde gerçekten mutlu bir aileymişiz biz.

Boş boş etrafa bakarak epeyce oturduktan sonra doğruluyorum. Artık gitmeliyim. Arabaya doğru yürürken birden o evi görüyorum. Az aşağıda, çıkmaz sokağın köşe başındaki o yeşil ev: Resmîye teyzelerin evi. Hiç değişmeden bu güne kadar gelmesi mümkün mü? Yaklaşıyorum. Aynı o günlerdeki gibi. Yeşile boyalı duvarlar, beyaz pencereler, önünde küçücük bir bahçe, kapının üstünden kendini gösteren bir sarmaşık gülü. Her ayrıntı yerli yerinde... Neredeyse Resmîye teyze kapıdan başını uzatacak da eliyle, gel gel edip, bize iki ekmek aliver, diyecek.

Annemin buradaki en iyi arkadaşıydı bu sevimli yüzlü kadın. Annem yaşça çok da küçük olmadığı halde ona abla derdi. Akıl danışır, ağlayarak fısıl fısıl anlatır, bir yerinde yaşlı gözlerini kolunun yeniyle kurularıp sigaraya davranırdı. Resmîye teyze hep sakin, yüzünü hiç değiştirmeden mırıl mırıl konuşur, yatıştırırdı annemi. Acaba bu şehirden hiç ayrılmasak... Annem Resmîye teyzeyle hep arkadaş kalsa...

Kapının önündeyim. Zil yok. O vakitler de yoktu. Gerek duyulmamış demek ki... Üç adım bahçe sonra ev. Kapıyı çalsam mı? Ne diyeceğim açana. Yine de tıklatıyorum belli belirsiz. Açılmasından korkar gibiyim. Ses yok. Daha iyi... Aklımda böylece kalsın. Dönüp yürüyorum.

Saniyesinde kapı açılıyor. Başımı çeviriyorum. Karşımdaki kadın Resmîye teyze değil. Fakat zihnimdeki derin bir çukurdan çıkan isim birden ağzımdan fıskırıyor: Sevim!

Şaşıyor. Haklı. Hiç tanımadığı bir adam kapıyı açar açmaz ismini söylüyor.

Sokak ve ev gibi Sevim de hiç değişmemiş. Yüzü, bakışı aynı... Bazı insanlar böyle olur. Saçları ağarır, yüzleri kırışır ama hep o küçük çocuk halleriyle bakarlar insanlara. Sevim de öyle...

Aynı yaşta olmalıyız. Birlikte başladık ilkokula. O, diğer şubedeydi.

"Kime bakmıştınız? Beni nereden tanıyorsunuz?"

Bir çırpıda anlatıyorum. Otuz yıllık hikâye... Anlamakta zorlanıyor gibi tutuk bir hali var. Benimse iyice gevezeliğim tutuyor. Neredeyse çalmadan dönüp gideceğim kapıda hevesle eski zamanları anlattığıma şaşıyorum bir yandan. Beni bir an önce tanısın diye hatırlayabildiğim her şeyi sayıp döküyorum. Sonunda yüzü gevşiyor Sevim'in. Hayretle gülümseyip, bildim, diyor. Dünyalar benim oluyor.

Bu sırada içeriden yorgun bir kadın sesi, kimmiş o, diye sesleniyor.

On dakika sonra bahçedeki sedirin üstünde oturuyorum, yanımda Resmîye teyze. Nasıl da yaşlanmış. Annem de böyle mi görünüyordur? Elinde kahve tepsisiyle Sevim geliyor. Fincanı sehpanın üzerine bırakıp o da bir kenara oturuyor. Bahçeye gölge düşmüş. Sarmaşık, pembe güllerle bezeli. Sokaktan tıkırdayarak bir kamyonet geçiyor. Sedirde kenarları işlemeli sakız gibi bir örtü, ardımda katı yastıklar... Kahveye uzanıyorum.

Bir an, yalnızca bir saniye, bir yere ait olmanın, birileri tarafından beklenmenin derin

huzuru içime doluyor. Ne ki uzun sürmüyor. Resmiye teyzenin sorusu her şeyi bölüyor:

“Annen nasıl?”

Annem! İyidir herhalde.

Ben sana en iyisi babamdan bahsedeyim Resmiye teyze. Babam iyi değil. Hem de yıllardır. Annem bizi bırakıp gittiği günden beri iyi değil. Bu durumu gururuna yediremedi bir türlü. Suskunlaştı. Köşesine çekildi. Herkese küstü. Koltuğunun altında önceleri küçük sonraları büyük bir şişeyle eve dönmeyi alışkanlık haline getirdi. Günden güne azaldı, eridi ama bitmedi. İnsan mum değilmiş Resmiye teyze. Kolayına bitmiyor, biliyorum. Çok uğraştım ama babamı hayata döndüremedim bir daha. Bacak kadar boyumla evi derleyip toparlardım, parmaklarımı kese kese, ellerimi yaka yaka yalan yanlış yemekler yapardım, yine de yüzüme bakmazdı. Yıkıldı benim babam Resmiye teyze. Yıkıldı kaldı. Artık bir işe yaramayan bu adamı işten atmadılar ama kimsenin uğramadığı bir arşiv odasına koydular. Yıllarca oraya gidip geldi. Bu sayede aç kalmadık, babam şişesiz kalmadı. Emekli bile oldu. Artık evden de çıkmıyor. Sonra büyüdüm işte. Böyle bir iş buldum. Şehir şehir dolaşıyorum. Otomobil parçaları filan... Günler sonra eve her dönüşümde “Acaba?” diyerek açıyorum kapıyı. Binanın girişini kokluyorum muhakkak. Bir yandan korkuyorum. Ona bir şey olursa kimsem kalmayacak bu dünyada. Bir yandan bu upuzun hikâyenin bir türlü bitmeyişine kızıyorum.

Dalıp gitmişim. Suskunluğum uzamış olacak ki hem Resmiye tezeyi hem Sevim’i endişe içinde bana bakarken yakalıyorum.

“Annem iyi. Babam emekli oldu. Ne yapsınlar. Yaşlandılar. Hafta sonları pazarlara gidiyorlar. Dönerken sahilde çay içiyorlar. Geçip gidiyor günleri. Annem çok sevinecek seni gördüğüme.”

Birbirlerine bakıyorlar. Yıllar öncesinden çıkıp gelmiş bir komşu oğluna yaraşır laflar bunlar.

“Ne güzel! Halit amcan emekliliği doyasıya yaşayamadı. Senesine varmadan felçlik geldi. Yedi ay sonra da aldı götürdü hastalık. On iki senedir böyle bir başımıza kaldık Sevim’le.”

Yürürken palaskada sallanan kocaman bir tabanca, gülerken bile çatılan bir çift kaşla kazınmış aklıma polis Halit amca.

Sevim’in gözleri kucağındaki tepside. Bir pişmanlık geçiyor içimden. Annemi olduğu gibi anlatsa mıydım? Bu sessiz, bahçesi gül kokan evin huzurunu bozmaktan mı korktum yoksa? Peşinden gelecek sorulardan, hayret sözlerinden, onların ardına takılacak acınmalardan mı çekindim? Dile dökülme bile bir bakışa, bir nefese sinen “vah vah”lar, “yazık”lar... Bütün çocukluğuma, ergenliğime, giderek tüm benliğime işleyen o annesi tarafından bırakılıp gitmiş olmanın zavallı yükü... Bir serseri için terk edilmiş alkolik bir babanın fazla içli oğlu...

“İyi adamdı Halit amca. Başınız sağ olsun.”

Kahvem bitiyor. Kalkmaya yelteniyorum. Resmiye teyze araya giriyor:

“Geçen ay Sevim nişanlandı. Birkaç aya kadar da düğün olacak. Hatırlarsın belki. Mahalleden... Manifaturacı Avni Efendi vardı... Onun oğlu...”

Gerisini dinleyemiyorum. Durduk yere, hatırlamadığım Avni Efendinin hiç tanımadığım oğluna karşı derin bir hınç duyuyorum. Bu evin, bu bahçenin, şu sedire serilmiş kenarı nakışlı örtünün, sarmaşık gülünün, hepsinden önemlisi bu iki kadının kıymetini bilecek biridir umarım. Akli, kumaş ölçmekten başka şeylere de eriyordur inşallah.

Teşekkür edip kalkıyorum. İşim acele, diyorum. Bir çırpıda kapıdayım.

Resmiye teyzenin eline davranıyorum. Doğrulurken sırtımı sıvazlayıp derin gözlerle uğurluyor beni. Bakışındaki şefkati yakalıyorum. Acımdan, kendi evine uğramamış felakete üzgün görünme zahmetinden farklı bir bakış bu. Sahici bir anne gibi... O an her şeyi bildiğini ama beni üzmemek için üstelemediğini hissediyorum. Minnettarım.

Acele arabaya atıyorum kendimi. Karşımda yine aynı sokak tabelası: Düşenkalkar...

Bu tesadüfe seviniyorum. Dönüyor mu talihim? Kalkar mı sahi?

To The Beloved

Oh, not more subtly silence strays
Amongst the winds, between the voices,
Mingling alike with pensive lays,
And with the music that rejoices,
Than thou art present in my days.

My silence, life returns to thee
In all the pauses of her breath.
Hush back to rest the melody
That out of thee awakeneth;
And thou, wake ever, wake for me.

Full, full is life in hidden places,
For thou art silence unto me.
Full, full is thought in endless spaces.
Full is my life. A silent sea
Lies round all shores with long embraces.

Thou art like silence all unvexed
Though wild words part my soul from thee.
Thou art like silence unperplexed,
A secret and a mystery
Between one footfall and the next.

Most dear pause in a mellow lay!
Thou art inwoven with every air.
With thee the wildest tempests play,
And snatches of thee everywhere
Make little heavens throughout a day.

Darkness and solitude shine, for me.
For life's fair outward part are rife
The silver noises; let them be.
It is the very soul of life
Listens for thee, listens for thee.

O pause between the sobs of cares!
O thought within all thought that is;
Trance between laughters unawares!
Thou art the form of melodies,
And thou the ecstasy of prayers.

ALICE MEYNELL

SEVGİLİYE

*Ah, sessizlik yavaşça kayıp gidiyor,
Meltemin, seslerin arasından,
Mahzun namelerin iç içe geçip,
Ve neşenin ritme karıştığı,
Günlerime sığmayacak kadar çok*

*Sessizliğim seni hayata yeniden bağlar,
Her nefesin duraksadığı o anda.
Yine sessizlik o ezgiye bürünüyor,
Ki geceden seni çıkararak o uyanıştan;
Ve artık uyan, benim için uyan!*

*Hayat tamamıyla saklı köşelerle dolu
Zira sen sükûnetin ta kendisisin
Düşünce sonsuz bir boşluk
Hayatım dolu. Sessiz bir deniz
Bütün kıyıları uzun uzun kucaklar.*

*Sen huzuru bozmayan bir sükûnet,
Acımasız sözlerin ruhumu senden koparsa da.
Sen kaostan uzak bir sükûnetsin,
Bir sır, bir muamma
Art arda adımların arasında bir ayak sesi.*

*O tatlı namende huzur verici bekleyiş!
Her bir nefese ilmek ilmek işlenmişin.
En sert fırtınalar bile seninle oynar,
Ve senden kopup giden izler her yanı sarmış
Güne küçük cennetler serpiyor.*

*Karanlık ve yalnızlık bana nur olur
Zira hayatın cazibeli dış yüzü karmaşayla dolu
O ışıldayan gürültüler bırak öyle kalsınlar
Hayatın en içinden
Seni dinliyor seni*

*Endişelerin hıçkırıkları arasındaki o duraksama
Düşüncenin kendini düşündüğü yer
Habersizce gülüşlerin arasında karışmak
Ezgilerin bedene bürünmüş halisin,
Duaların vecdi sen!*

Çeviri: Gökçe TUNÇBİLEK

YARIM

Pınar ALKIŞ

"...neydi yarımını bir eden? İlk yarımından beri tam eden neydi? Önce yarım olduğunu bilmesi gerekiyordu diğer yarısını öğrenmek için. Bilmeden nasıl tam olabilirdi ki insan, nasıl bulabilirdi ki kendini tamamlayan diğer yarısını? Var edilen her şeyin kaynağı sevgi ise, insanı tam olmaktan alıkoyan sevdaya düşmemiş olmak mı?..." yıpranmış kitabın kapağını kapatıp, en az kitap kadar yıpranmışlığı olan eski sehpanın üzerine usulca bıraktı. Kitabın ağırlığıyla sendeleyerek sehpanın tıktırmasını kendi yıpranmışlığını görebilecekmiş gibi dinledi. Kitap, kendisine ağır geldiği gibi sehpa da ağır gelmiş olmalıydı yoksa bu kadar sitem etmezdi. Kitabı eline aldığı uzun uzun okumaktı niyeti ama devam edemedi. Oysa kendine dair bir şeyler bulduğunda saatlerce gezinirdi kitapların dünyasında. Derin bir nefes aldıktan sonra telaştan uzak adımlarla pencereye yaklaşır yağmurun yıkadığı sokağı seyretmeye başlardı. Mümkün olsa geçmişini de yağmurda yıkamak isterdi.

Ömrünün ikindisindeydi. Ömrünün ilkbaharındaki sahte yaşanmışlıklar, sonbaharını da maskeleyerek istercesine hayalinin perdelerini aralıyordu. Sahtelikler, ömrü son bulmadan yetişmek telaşına girmiş gibi birbirleriyle yarışmasına örtülerinden arınmış, sahibi olduğunu düşündüğü ne varsa aksini ispat için karşısına dikilmişlerdi. Yaşanan hayal kırıklıkları, bunca yıl kendisine görev atfedip sadakatle taşıdığı yükleri ağırlaştırmıştı. Artık taşıyamadığı hayatını olduğu yerde bırakıp, heybesine sadece kalan ömrünü alıp kendi hayatından çekip gitmişti. Şıraya üşüşen sinekler gibi toplaşır ömrünün tükenişine ortaklık eden herkesten ve her şeyden

uzaklaşmıştı. Ruhunun dinlenebileceği, gürültüden uzak bir hayattı istediği. Sabahın hengamesinden sıyrılan günün ikinci vaktinde tecelli eden sakinliğe düşmek isterken, bir akşam vaktinde, günün ecelinde, diğer yarısı düşürülmüştü gönlüne. Sanki hiç farkına varmadan sevdalanmıştı ona, ilahi bir emir gibi... O ana kadar hiç tam olamadığının farkına varmıştı artık.

Zil çaldı. Her yanını sarmaşık gibi saran aldanmışlığının gürültüsünden çıkabileceği kadar yer açıp kapıya doğru yöneldi. Gelen bina görevlisiydi, ekmek ve gazeteyi bırakmak için gelmişti. Zile basmadan kapıya asmasını defalarca kez söylemesine rağmen ısrarla kendi bildiğini yapardı. Kendince bir hatır sorma yoluydu bu. Kapıyı araladığı an neredeyse ezberlediği cümleleri her zamanki gibi gözlerini kaçırarak sıralamaya başladı. "Şey... kusura bakmayın... yine unuttum... zile bastım. E basınca da bir hatırınızı sorayım dedim." Samimiyetinden emin olamadığı bu cümlelerin sıradanlığına gölge düşürmeden cevap verdi. "Sağ olasin, iyiyim, eksik olma." Kapıyı kapattı. "-iyi değilim." deseydi ne değişecekti ki? Samimiyetten uzak, içi boş hatırcılık laflarına tahammülü kalmamıştı.

Ekmeği masanın üzerine bıraktı. Gazeteyi alıp tekrar pencere kenarındaki sandalyesine oturdu. Her zaman elinin altında hazır bulunan sigara paketinden bir dal alıp yaktı. Derin bir nefes çekti, bıraktığı dumanı aralayıp gazeteyi karıştırmaya başladı ancak güncel olayların sıradanlığını düşünüp okumaktan vazgeçti. Yağmur devam ediyordu. Bir dal daha tutuşturup, cama düşen yağmur damlalarının birbiriyle birleşip hızlanarak ilerleyişini izledi bir süre. Birbirleriyle

bütünleşenler, yalnız olanlardan daha hızlı ve istekli devam ediyorlardı yola. "Diğer yarısını bulunca..." dedi yağmur damlalarının sırrını kendi sevdasıyla kıyaslarcasına. Aklını saf dışı bırakan gönlünün okumalarına geri döndü.

Alelaide ilişkilerden tiksinişmiş, bedeni de ruhu da yorgun düşmüştü artık. Ama sevda... O başkaydı. Bedene sığacak kadar sığ değildi, olamazdı da zaten. Beden yorgun düşer, sevdaya takat getiremezdi ancak gönül, sonsuzluğu arzulayan, bedene hapsolünmüş gönül, sevdadan yorulmazdı. Sevda, bedene büyük gelirdi ve gelmeliydi. Bedenin de aklın da idrak edebileceği bir şey değildi çünkü. Ömrünün ikindisinde düştüğü bu sevda, kelimelere dökülecek cinsten değildi. Sev emri gereğince gönlüne düşeni, ümmilikle okumak istiyordu sadece, sevgisini ispat edercesine amel işler gibi. Çünkü bu sevda, Âdem'in ruhsuz cesedine üflenen nefes gibi can vermişti kendisine.

Farkında olmadan sandalyesinden kalktı ve daracık odayı karış karış adımlamaya başladı. Sanki gönlü hapsolüdüğü beden esaretinden kurtulmak için bedeniyle savaşıyordu. Kendisine nefes olan bu sevdayı onunla paylaşmalıydı, o da bilmeliydi elbet ancak korkuyordu. Tüm söylenenler onunla anlam bulurken; sevdasını anlatmak istediğinde kelimeler kifayetsiz kalıyordu. Bağdat Kütüphanesindeki kitaplar gibiydi gönlünün ondan okudukları. Hepsi el yazması... Paylaşınca... Bedenine sığmayan, kendisine nefes olan sevdasını anlamaz, sığıdığı bedeni şehvet ateşi ile kül eden doyumluk ilişkilerden sanır da gönlüne konulanı incitirse? O zaman... Moğol istilasına uğradı gönlü ve yakılırdı tüm kitaplar... İşte buna katlanamazdı.

Bir sigara daha yaktı bilmem kaçınıc sigaraydı bu, sanki ateşinde yakıyordu olmazların hepsini ve her nefeste daha çok çekiyordu içine sevdasını. Ya paylaşınca

bilinmezse gönlündeki... İşte o zaman gönlünün mürekkebi Dicle'nin sularına atılmış gibi dağılır, biraz mavi, biraz kırmızı, şafak vaktine boyardı Dicle'yi. Bir doğum, bir ölüm... Doğum mu yoksa ölüm mü arafında bir renge... Paylaşınca... Arafa boyansa da suları aktıkça yine eski rengini alırdı Dicle ama kendisi doğarmıydı yoksa ölür müydü? Bir bilebilseydi...

Bilmese ne olurdu ki? Doğsa da ölse de ne fark ederdi? Onun bu sevdayı bilmeye hakkı vardı. Okunduğundan haberi olmayan kainat kitabıydı o ve kararını vermişti artık bu kitabın sayfalarına ondan habersiz dokunmayacaktı. Derin bir nefes aldı. Rahatladı. Tekrar sandalyesine oturdu. Yağmur dinmişti.

Ocak/2025

SENİ SEVMEDİM

Ben seni sevmedim beni yak diye
Sevgimle açılan gözünü sevdim.
Dilinden çıkanlar dillere düştü,
Bana demediğin sözünü sevdim

Kıymadım od olup bağrını sökem
Bahtımı doğradım sana baht dikem
Sevmedim vusalin tadına erem
İçimde hasretin izini sevdim

Ben seni sevmedim borçlu kalasın
İstedim kalbimi borca sayasın
Ben seven değilim bin sen olasın,
Senin yüreğinde özümü sevdim.

Terane Turan REHİMLİ

Anadolu Türkçesine aktarım: Coşkun KARABULUT

KİTAP BİTİ

Kübra KIZILTOPRAK

Doğanın kalbiyle atar yaşam. Bir umuttur tomurcuklar, bir umuttur. Toprak Ana'da hayat bulur, çoğalır tüm insanlık. Acıyla harmanlanır, kederle yoğrulur uyanır yeni sabaha. Bir koku bürünür gökteki dallara. Hafiften bir esinti de çalınır burunlara. Esans gibi. Umuttur yeni bir başak danesi. Kalp çizer bir yerlerde masum bir çocuk. İhlamurun yapraklarına benzediğini bilmeden çizer kalpleri. Mitolojiyi katar yaşamına. Ölümsüzlüğü anlatır insana. İhlamur ardında bir kışın oluşunu hatırlatır her daim. Tam da o zaman. Tam da beklenen zamanda.

Karlı bir gecenin ortasıydı. Karlı bir gecenin sabahı diye başlayan hikâyelerin tam aksine. O kar yağarken ki ılık havanın yarattığı pembelikte kamaştı gözleri. O yüksek katlı binaların arasında görünen cılız sokak lambasına baktı. Kristallerin yansımasıydı gözlerinde parlayan belki de. Odanın içine göz gezdirdi. Günlerini, gözyaşlarının yaktığı yerde yeşerecek çiçekleri beklemekle geçirirken, gördü onu rafta. Sonra bir şiir çalındı kulaklarına:

"On iki ayın birisinde, kesin takvim sorma bana İhlamurlar çiçek açtığı zaman"

O kitabı çekti raftan. Sağına baktı soluna baktı sayfaları karıştırdı. O an bir hayat yeniden uyandı.

Oh be! Yıllar sonra gün ışığındayım hep bugünü beklemişim. Sayfaları sadece çiçek kurularına ev sahipliği için açılan kitapta kaç yıl geçirdim saymayı bırakalı çok oldu. Kimin el kitabı olduğunu bilmediğim yuvamda yeni bir serüvene çıkıyorum. Belli ki yolculuk uzaklara. Yolculuk gün ağırırken başlıyor.

Sıra sıra dükkanlar. Vitrinlerin önünde insanlar. Köşede bütün bunları izleyen biri. Sonra gelen trene biniyor. Trende bir genç başka dostumun ev sahibi olan kitabını okuyor. Birkaç insan telefona bakmakta. Hava yağışlı. Hava kapalı. Hava boğucu. İnsanlar tıpkı bir hava gibi geliyor ona o anda. Bakışlarına hüznün düşüyor. Birkaç çocuk okul yolunda görünüyor. İçinden geçenler biraz da herkesinki gibi. Cümleler dökülüyor dudaklarından.

On yaşımla karşılaştım yolda. Otuz yaşımla. Kırılan gönlümün parçalarını toplarken denk geldik. Gel dedim şimdiki hayatımı sen yaşa. Yarınlar daha umutla bakacak olan halimle hadi yaşa. Bendeki evrak çantasını sendeki okul çantasıyla değiştirelim. Kıyafetlerimi sana vereyim sen de formanı bana ver. Eyvah ettiğim her günü yeniden yaşayalım. Korktuğun geceleri kendime dost ettim. Hadi korkma gel. Aldandığım büyümek, rüzgâra kapılan bir yaprak gibiydi. Savurdu savruldu. Sence değişir miyiz rolleri? Hadi rolleri geçtim. Yaşını bana ver. Düşlerini bana ver demiyorum. Sadece bu yaşını.

Umutlarını, heyecanlarını, kalbine sinen mutluluklarını, şen kahkahanı ver. Çıkarsız dostlarını gülen yüzlerin, gülüni kısmını. İstemedim aslında büyümeyi biliyor musun? Küçükken de korkardım büyümekten. Çünkü hep daha büyüttüm zaten. Yüreğimin korkularını taşıdım her geçen gün. Her gün. Senden sadece seni istiyorum. Korkularından sıyrılmayı başaramamış olsa da şimdiki seni. Ne dersin? Değişecek miyiz yaşlarımızı. Sen ben, ben sen olabilecek miyiz bugün? Kalbimin hüznünü paylaşacak mısın benimle? Ya siyah ya beyaz dediğim günlere griyi dahil edecek misin? Yollarına sokaklarına hapsoldüğüm bu şehrin rengini değiştirecek misin benim için?

Gidişine yaşların döküldüğü, nice deli kanlara mezar olan bu dünyada umut etmeyi bırakmalı mı yoksa görmeye devam mı etmeli? Sen söyle on yaşıım.

İçiyile konuşmaya son vermişti o an. Yeniden kaldırdı başını trenin penceresinden uzaklara. Paytak paytak yürüyordu yaşlı tontiş bir teyze. Ellerindeki poşetlerin ağırlığından mı yoksa yaşlı tezelere has olan yürüyüş şekline mi bilmiyordu. Arkasından uzun baktı. Baktı baktı durdu. Sonra belediye görevlilerine denk geldi. Ellerindeki çalı süpürgeleriyle hızlı hızlı bir yerlere gidiyorlardı. Elindeki arabaya yüklediği yüklerini iten bir hamal gördü. Sırt çantalı gençler vardı. Bir ihlamurun açışı her daim ardında bir kışın oluşunu hatırlatırdı ya. Her zaman bir kış vardı. Ardi bahar olacak. Tam da o zamanda. Tam da beklenen zamanda.

Yıllarımı geçirdiğim kapağını kimsenin kaldırmadığı kitabın içinde onu içten içe bitiren biti olarak nemin, karanlığın, sessizliğin ve ıssızlığın içinde geçen yıllarıma dönüp baktım da yine o şiiri dinliyordu yuvamı tutan eller. Yıldız Kenter'in kadife sesinden yükseliyordu dizeler:

*“Dilimde sabah keyfiyle yeni bir umut türküsü
Kar yağmış dağlara, bozulmamış ütüsü
Rahvan atlar gibi ırgalanan gökyüzü
Gözlerimi kamaştırırsa da geleceğim sana
Şimdilik bağlayıcı bir takvim sorma bana
- İhlamlar çiçek açtığı zaman.”*

Ait olduğu yere, rafta boşluğu kalan o yere ıssızlığa döndüm. Bu sefer yaprakların yönü hayata, umuda dönüktü işte.

Uzun bir soluklanmadan sonra sizlere yeni bir yüzle tekrar merhaba dedik. Artık üç ayda bir buluşacağız.

Dergimiz her geçen sayısında gençleşerek yoluna devam edecek. **Gökçe Tunçbilek** her sayımız için dünya edebiyatından çeşitli örnekleri sayfalarımıza taşıyacak.

Uzun bir aradan sonra aramıza tekrar dönüş yapan **Fatma Dağlı**'dan bu sayımızda ilk hikâyesini okuyacağınız gibi ilerleyen sayılarımızda yine yazılarına ara veren dostlarımız da aramızda olacak.

Edebiyatımıza güç vermek isteyen ve Türkçe ses bayrağımızı geleceğe taşıma gayesi taşıyan her kaleme açık bir dergi olmaya devam edeceğiz.

Edebiyat, sanatın ve sözün gücüyle yaşayan ve yaşatan etkinlik. Yazar yaşadığı dönemi ve kendi içinde veya çevresinde keşfettiği insanı geleceğe taşıyan ve onu her dönemde sorgulayarak yeniden tanımlayan kişidir. Raskolnikov'la tanışmayan her birey cinayet işleme potansiyelini içinde taşıyabilir.

Sanat ve edebiyatın dünyadaki gelişmelere tepkisiz kalması beklenemez. Dünya yıkıcı bir vahşetin dehlizlerine doğru sürükleniyor. Vahşi kapitalizm davranışlarını kontrolde zorlanıyor. Filistin topraklarında insan ve çocuk katliamlarına doyamayacağı anlaşılıyor. Korsanlık ve eşkıyalıkların boyutu Venezuela'da yeni aşamaya sıçradı. Bu orman kanunlarının hükümlerini demek. Çağımızın Raskolnikov'ları üniversite öğrencileri değil Devlet yönetiyorlar. Edebiyat ve sanat bu acı gerçeği insanlığın nasıl aşabileceğini gösteren yegâne yol olduğunu düşünüyoruz.

Siz de bu düşünceye okur olarak katılın.

İki Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi (Şiir Vakti Ekidir)

Sahibi : **S.TUNÇBİLEK**

ISSN : 2147- 2203

G. Yayın Yönetmeni: **Selim TUNÇBİLEK**

Yıllık Katkı : -

Y. İşleri Müdürü: **Mehmet TUNÇBİLEK**

Baskı : Geçit Ofset

Tel: **0507 887 17 91**

Abone : www.akalemler.com

E-posta : akalemlerdersisi@gmail.com

Adres : Gesi Cumhuriyet Mah. Çarşı Sokak Tunçbilek İş merkezi No: 4 - B Melikgazi - Kayseri

